

IN BHARTRIHARIS CENTURIAS COMMENTARIUS.

LIBER PRIMUS.

DE AMORIBUS.

Liber inscribitur शृङ्गारः *amor*, quod quidem vocabulum paulo latius sumendum et ad omnia quae mulierum amores tangunt et blandimenta, ad rixas amatorias concordiamque, atque ad universam denique voluptatem est transferendum, unde poesis amatoria hoc nomine designari consuevit. Proprie autem vox illa, quae desumpta a cinabari et aloe trita (शृङ्गारं चूर्णासिन्दूरे लवंगकुसुमे ऽपि च *Visous* ad Sisup. 19, 39. unde pers. شنگرف *atramentum rubrum*), quibus comam imbuere mulieres solent, mutuum in amore ludum intendit et ultimum, si *Rasaratnā-kari* auctori credimus, gradum ad संभोगं tendentem describit, sic enim ille, a *Mallinātho* ad *Kirātārjunīyam* (9, 71.) in medium productus, septem voluptatis affectus enumerat:

प्रेमाभिलाषो रागश्च स्नेहः प्रेमरतिस्तथा ।

शृङ्गारश्चेति संभोगः संप्रावस्यः प्रकीर्तितः ॥

quos dein omnes amplius definit:

प्रेमादिदृक्चर्येषु तच्चिन्तायभिलाषकः ।

रागस्तत्संगबुद्धिः स्यात्स्नेहस्तत्प्रवपाक्रिया ॥

तद्वियोगासहं प्रेम रतिस्तत्सहवर्तनं ।

शृङ्गारस्तत्समक्रीडा संभोगः संप्रधाक्रमः ॥

Ceterum, quod hic in limine liceat observare, in talibus Indorum carminibus amatoriis sat multae leguntur sententiae minime castae, quippe quae, mulierum aures nunquam tangentes, nulla utuntur circumlocutione sed palam profitentur quaemodocunque concepere nequitiarum magistri, memores forsā illius: *castum esse pium poetam ipsum decere, versiculos nihil necesse esse*. Vix tamen apud Indos cynaedi, pathici et qui muliebria patiuntur commemorantur: in mulierum amore, quem seriores Graecorum poetae tanquam bestialem condemnarunt, versantur omnes, neque in hoc, si verum fateri licet, ad Stratonem aliosque accedunt, res voluptuarias ad vividum depingentes. Multo minus denique mulieres inveniuntur ut Philaenis, Cyrene atque Elephantis de qua *Suidas* (s. Astyanassa) ἦτις πρώτη τὰς ἐν τῇ συνουσίᾳ κατακλίσεις εὗρεν καὶ ἔγραψε περὶ σχημάτων συνουσιασικῶν (coll. *Martial.* 12, 43. *Scioppii Priapeiis* carm. 3. 63. rell.). — Ad primam Bhartriharis centuriam quod attinet, in minora capita, ut in praefatione de omnibus hisce sententiis observavimus, dispescitur